

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Livsmedelsverket

Yttrande över Livsmedelsverkets föreskrifter om kontrollfrekvens för riskbaserad offentlig kontroll

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Livsmedelsverket föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om kontrollfrekvens för riskbaserad offentlig kontroll. Bestämmelserna omfattar regelbunden riskbaserad offentlig kontroll som utförs med stöd av livsmedelslagen (2006:804) och lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel av sådana verksamheter som omfattas av 23 § första stycket punkterna 1-8 och 11 livsmedelsförordningen (2006:813). De verksamheter som berörs är således livsmedelsanläggningar i leden efter primärproduktion, anläggningar för att tillverka snus och tuggtobak samt anläggningar för dricksvattenförsörjning. Livsmedelsverket och kommunerna är berörda kontrollmyndigheter. Från tillämpningsområdet görs undantag för offentlig kontroll av sådant särskilt slag som inte passar att planera utifrån de förutsättningar som föreslås i föreskrifterna.

De föreslagna bestämmelserna innebär att kontrollmyndigheten ska fastställa en kontrollfrekvens¹ för varje berörd verksamhet som myndigheten kontrollerar. Kontrollfrekvensen ska fastställas utifrån en bedömning av vilket kontrollbehov som föreligger vid verksamheten med hänsyn till de risker som är förknippade med verksamheten och den förväntade efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen. Vidare regleras när kontrollfrekvensen ska fastställas första gången för nya verksamheter och vad som gäller i detta avseende för redan befintliga verksamheter då föreskrifterna träder i kraft. En ny kontrollfrekvens ska därutöver enligt förslaget fastställas när det uppstår behov av det.

Bestämmelserna innebär vidare att vissa grundprinciper föreslås gälla vid kontrollmyndighetens bedömning av vilket kontrollbehov som föreligger vid en verksamhet utifrån de risker som är förknippade med verksamheten. Dessa grundprinciper anges vara att hänsyn ska tas till de aktiviteter som bedrivs i en verksamhet, de produktgrupper som förekommer och verksamhetens omfattning. Det föreslås även bestämmelser som innebär att

¹ På sida 5 i föreliggande remiss ger förslagsställaren en förklaring av innebörden av "kontrollfrekvens" som lyder: "Med kontrollfrekvens avses antalet kontrolltillfällen under en period av fem år. Här avses inte kalenderår, utan en femårsperiod som löper från att dess att beslutet om kontrollfrekvens fattas."

en verksamhet ska få lägre kontrollfrekvens vid god efterlevnad av livsmedelslagstiftningen eller om verksamheten är certifierad under vissa angivna förutsättningar.

Slutligen föreslås att verksamhetsutövare ska få en skyldighet att bistå kontrollmyndigheten med de uppgifter som kontrollmyndigheten efterfrågar för att kontrollmyndigheten ska kunna bedöma kontrollbehovet och fastställa en lämplig kontrollfrekvens.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att de legala grunderna för hur livsmedelskontrollen ska bedrivas återfinns i förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel², den så kallade kontrollförordningen, och innebär bland annat enligt artikel 9 att kontrollen ska vara regelbunden och riskbaserad och utföras med lämplig frekvens. Det anges vidare att dessa grunder även gäller för kontroll av produkter som i 3 § livsmedelslagen jämföras med livsmedel, det vill säga dricksvatten, snus och tuggtobak.

För att underlätta för kontrollmyndigheterna att uppfylla gällande krav på regelbunden och riskbaserad kontroll finns i dag en riskklassningsmodell som är framtagen av Livsmedelsverket. Riskklassningsmodellen är endast vägledande och det är därmed inte obligatoriskt för kontrollmyndigheterna att använda modellen. Livsmedelsverket använder modellen i planeringen av verkets riskbaserade livsmedelskontroll och det gör även de flesta kommuner (det vill säga övriga kontrollmyndigheter).

Förslagsställaren anger att det i tidigare rapporter från såväl Statskontoret³ som Livsmedelsverket⁴ framhållits att den nu gällande riskklassningsmodellen har brister och Statskontoret föreslår bland annat en modell som fokuserar på antalet kontrollbesök. I en översyn av riskklassningsmodellen som Livsmedelsverket genomförde under 2018 framhålls att dagens riskklassningsmodell inte är heltäckande avseende de verksamheter som bedrivs

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

³ Avgifter i livsmedelskontrollen - Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering, Statskontoret, 2015:17

⁴ Livsmedelsverkets översyn av riskklassningsmodell för livsmedelskontroll, rapport dnr 2018/00787

och den kontroll som behöver utföras. Det får till följd att lokala anpassningar kan och måste göras vilket i sig leder till en variation. Riksrevisionen anger i en rapport från 2014 att Livsmedelsverket i större utsträckning bör använda sig av sin föreskriftsrätt för att förtydliga kraven på kontrollmyndigheterna när det gäller att planera, genomföra och följa upp kontrollverksamheten.⁵ Enligt Livsmedelsverkets ovan refererade rapport uttrycker även flera företag att framtidens riskklassningsmodell behöver vara reglerad i föreskrifter och menar att detta förhoppningsvis kan motverka en del av den variation som uppstått mellan myndigheterna som använder den nuvarande modellen.⁶

Mot den redovisade bakgrunden har förslagsställaren tagit fram en ny modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll. Detta i syfte att skapa bättre förutsättningar för en enhetlig riskklassning och mer likvärdig kontroll i Sverige. För att ytterligare skapa förutsättningar för en enhetlig planering och utförande av livsmedelskontrollen föreslår Livsmedelsverket även nya föreskrifter och allmänna råd om kontrollfrekvens för riskbaserad offentlig kontroll. Genom att föreskriva om riskklassningen minskas risken för lokala variationer vilket ökar likvärdigheten i kontrollen. Det finns fördelar för såväl kontrollmyndigheter som företag med att ha tydliga bestämmelser som alla följer. Det ger en ökad likvärdighet i kontrollen men också en förutsägbarhet och ökad transparens.

Förslagsställaren anger att en detaljrik modell valts för att modellen ska vara så användarvänlig och heltäckande som möjligt. Med hänvisning till detaljrikedomen i modellen anges att den är för omfattande för att ur författningsteknisk synvinkel föreskrivas i sin helhet.

I stället innehåller föreskrifterna övergripande bestämmelser som innebär att samtliga kontrollmyndigheter behöver besluta om kontrollfrekvens för sina kontrollobjekt utifrån samma grundprinciper som Livsmedelsverkets nya modell är uppbyggd kring. De kontrollmyndigheter som väljer att arbeta utifrån en egen modell, kommer därmed att behöva bygga den på sådant sätt att den överensstämmer med dessa grundläggande principer. Förslagsställaren anger att ambitionen med den beskrivna helhetslösningen – både gällande en detaljerad och användarvänlig modell och föreskrifter och allmänna råd som gör grundprinciperna obligatoriska – är att så många kontrollmyndigheter som möjligt ska välja att leva upp till föreskrifternas krav genom att fullt ut tillämpa Livsmedelsverkets modell.

Syftet med den föreslagna regleringen uppges vara att skapa förbättrade förutsättningar för en enhetlig och icke-diskriminerande riskklassning för att därigenom skapa en mer likvärdig kontroll i Sverige. Genom att föreskriva om riskklassningen anger förslagsställaren att risken förväntas minska för lokala variationer vilket ska bidra till ökad likvärdighet i kontrollen.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställarens redovisning av förslaget bakgrund är utförlig och rik på hänvisningar till studier som aktualiserat de problem regleringen syftar till att åtgärda.

Regelrådet finner redovisningen av förslaget bakgrund och syfte godtagbar.

⁵ Livsmedelskontrollen - tar staten sitt ansvar?, Riksrevisionen, RIR 2014:12

⁶ Livsmedelsverkets översyn av riskklassningsmodell för livsmedelskontroll, Dnr 2018/00787

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger att ett övervägt alternativ är att även fortsättningsvis ha en frivillig modell i kombination med vägledning från Livsmedelsverket. Här framhåller förslagsställaren dock att en vägledande modell utan kompletterande föreskrifter skulle innebära att det även i fortsättningen skulle finnas utrymme för stor lokal variation av planering och utförande av livsmedelskontrollerna, de problem som framförts gällande dagensmodellen hade alltså inte åtgärdats. Förslagsställaren anger att alternativet är olämpligt av detta skäl.

Ett annat alternativ till den föreslagna regleringen som förslagsställaren nämner är en enklare modell med mindre detaljerad information om varje verksamhets ingående aktiviteter. Förslagsställaren anger att det i sådana fall skulle vara möjligt att föreskriva om modellen i större utsträckning. Nackdelen med detta alternativ anges vara att en sådan enklare modell ger en riskklassning som inte är anpassad till respektive verksamhet. Enligt förslagsställarens bedömning skulle en sådan modell även kunna medföra utrymme för olika tolkningar och därmed en mindre enhetlig tillämpning av modellen. Förslagsställaren anger också att underlaget från en enklare modell inte skulle vara lika gediget och användbart för planering och uppföljning.

Av dessa skäl finner förslagsställaren att den reglering som föreslås är att föredra framför nyss nämnda alternativ. Samtidigt framhåller förslagsställaren att det utifrån detta vägval inte varit möjligt att föreskriva modellen i sin helhet och att föreskrifterna därför behöver vara av mer övergripande karaktär.

Gällande nollalternativet framhåller förslagsställaren att även om det i gällande EU-rätt framgår vad kontrollmyndigheterna har att beakta vid planering av kontrollen finns ett stort utrymme för respektive behörig myndighet att utforma detaljerna för planering och utförande av livsmedelskontrollen.

Att inte ta fram några föreskrifter kopplade till Livsmedelsverkets riskklassningsmodell skulle därför innebära att den nu rådande ordningen skulle kvarstå, trots att denna har ansetts förenad med brister. Utan föreskrifter anges att risken är stor för att ett system upprätthålls där likartade verksamheter kan bedömas olika beroende på var de är geografiskt placerade och vilken kontrollmyndighet de har, vilket leder till att de får ett varierande antal kontroller. Detta, anges vidare, påverkar även företagets utgifter och konkurrensvillkor eftersom kontrollen är avgiftsfinansierad.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren framhåller på ett förtjänstfullt sätt tänkbara konsekvenser av nollalternativet samt olika detaljerad reglering av fastställandet av kontrollfrekvensen enligt ny modell. Redovisningen av denna delaspekt hade antagligen kunnat bli tydligare om förslagsställaren presenterat ett resonemang kring hur förslagsalternativen påverkats av gällande EU-rätt. Som delaspekten nu redovisas framgår det inte helt klart varför de alternativa lösningarna är begränsade till hur stor detaljrikedom av de uppgifter som kontrollmyndigheten ska insamla till fastställandet kan vara. Att utfallet av beräkningen hade kunnat bli en annan, det vill säga att förslagsställaren hade kunnat justera upp eller ned kontrollfrekvensen baserat på samma insamlade uppgifter, hade antagligen också kunnat presenteras under denna delaspekt.

Trots att det alltså finns förbättringsmöjligheter anser Regelrådet att anledningen till att förslagsställaren väljer det förordade förslaget framgår tillräckligt tydligt.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att förslaget överensstämmer med Sveriges skyldigheter gentemot EU och att förslaget inte är anmälningspliktigt.

Regelrådet gör följande bedömning. I konsekvensutredningens avsnitt 2, där förslagsställaren redogör för problembeskrivningen och förslagets syfte, ger förslagsställaren en utförlig redogörelse för gällande EU-rätt. Det hade bidragit till läsbarheten av konsekvensutredningen om denna del refererats under delavsnittet där förslagsställaren redogör för huruvida förslaget överensstämmer med EU-rätten. Den nuvarande informationen och formuleringen är dock tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att arbetet med att ta fram och införa en ny riskklassningsmodell med tillhörande föreskrifter har bedrivits under ett flertal år och fortlöper fram till och med 2024 då föreskrifterna träder i kraft och modellen i sin helhet med tillhörande vägledning ska finnas på plats. Med hänvisning till att det föreslås nya bindande bestämmelser anges också att berörda kontrollmyndigheter ska ha god tid på sig för att sätta sig in i dessa för att därefter kunna fatta beslut om kontrollfrekvens för sina kontrollobjekt i enlighet med bestämmelserna. Förslagsställaren anger även att övergångsbestämmelser planeras som innebär att fram till dess att beslut om kontrollfrekvens i enlighet med de nya föreskrifterna fattas för en verksamhet ska tidigare beslut om kontrollfrekvens gälla.

Med hänvisning till detta anger förslagsställaren att det är viktigt att föreskrifterna beslutas i god tid innan ikraftträdandet den 1 januari 2024.

Regelrådet gör följande bedömning. Att förslagsställaren framhåller vikten av att berörda kontrollmyndigheter ska ha god tid på sig att sätta sig in i lagstiftningen är positivt men för att delaspekten ska anses godtagbart redovisad borde förslagsställaren även redogjort för om någon särskild hänsyn faktiskt har tagits när tidpunkten för ikraftträdande valdes och om det föreligger några behov av speciella informationsinsatser. Något sådant har Regelrådet inte kunnat utläsa.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att de verksamheter som omfattas av förslagen i föreskrifterna framgår av 23 § första stycket punkterna 1-8 och 11 livsmedelsförordningen (2006:813).

Vidare anges att det i Sverige finns ca 100 000 livsmedelsanläggningar i ledet efter primärproduktion. Av dessa är det ca 1 300 anläggningar som hanterar animaliska livsmedel på ett sådant sätt att de behöver godkännas. Kontrollen av dessa utförs huvudsakligen av Livsmedelsverket. Resterande ca 98 700 anläggningar behöver endast registreras och kontrolleras till övervägande del av kommunala kontrollmyndigheter.

Av de ca 100 000 livsmedelsanläggningar som rapporterades in i myndighetsrapporteringen i januari 2021 var det 85 000 som var klassade som "ytterst liten" eller "mycket liten". Det innebär handel som sysselsätter högst 3 årsarbetskrafter, serveringar som serverar högst 250 portioner om dagen, vattenverk som levererar ut högst 100 kubikmeter vatten per dygn och tillverkningsanläggningar med en produktionsvolym på högst 10 ton per år. De små verksamheterna finns i alla branscher.

Drygt 700 av verksamheterna är klassade som "stor" eller "mycket stor". Många av dessa är tillverkningsanläggningar (>1000 ton/år, 410 stycken), grossister (>30 årsarbetskrafter, 173 stycken), eller dricksvattenanläggningar (>10 000 m³/dygn, 90 stycken).

Regelrådet gör följande bedömning. Delaspekten innehåller värdefull information kring storleken av de anläggningar som påverkas av de föreslagna föreskrifterna. Däremot hade det, för att kunna göra en bedömning av hur förslaget kommer påverka berörda företag, krävts angivelser också kring antalet påverkade företag och inte bara antal anläggningar. Kring detta anges, såvitt Regelrådet kunnat utläsa, endast att antalet företag är något färre än antalet anläggningar. Ur denna information går det inte att beräkna antal och storlek av berörda företag.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på berörda företag utifrån antal och storlek bristfällig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan utifrån bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I remissen anges att företag vars verksamheter omfattas av föreskrifterna är skyldiga att avsätta tid för att bistå kontrollmyndigheten med den information om verksamheten som myndigheten behöver för att kunna fastställa en kontrollfrekvens för verksamheten. Här framhålls att det i viss mån kan bli fråga om andra och mer detaljerade uppgifter jämfört med dagens riskklassning.

Förslagsställaren anger att förslaget inte bedöms leda till någon stor administrativ börda för berörda företag då de uppgifter som kommer efterfrågas bör vara lätta att ta fram. Förslagsställaren uppskattar att tidsåtgången kommer att uppgå till omkring 10 - 15 minuter per verksamhet vid det första tillfället som verksamheten bistår kontrollmyndigheten med uppgifter. Vid efterföljande tillfällen förväntas mindre tid krävas.

När en verksamhet får kontroll behöver ansvariga personer avsätta tid för att bistå kontrollmyndigheten med relevant information och dokumentation. Beroende på vilken kontrollfrekvens verksamheten har sker kontrollerna olika ofta. Själva kontrollbesöket kan

innebära administrativa kostnader för företaget i form av exempelvis framtagande av dokumentation som kontrollmyndigheten begär, hantering av kontrollrapport inklusive fakturahantering efter utförd kontroll. Vissa företag kan få en ökad kontrollfrekvens enligt de nya bestämmelserna, andra en minskad. Totalt sett bedömer Livsmedelsverket att administrationen i samband med kontrollbesök inte kommer att ändras för företagen på grund av föreskrifterna.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren anger att den föreslagna riskklassningen i viss mån kan kräva mer detaljerade uppgifter från berörda företag men att dessa samtidigt ska vara lätta att ta fram och inte kräva mer än 10-15 minuter per företag vid det första tillfället. För att denna del skulle bedömas godtagbar hade det krävts en tidsuppskattning i kombination med en angivelse av dagens kostnader. En beräkning av förslagets kostnadseffekter hade också krävts för att delaspekten skulle anses tillräckligt väl redovisad.

Regelrådet noterar att det också finns andra oklarheter. Det anges att vissa företag kan få en ökad kontrollfrekvens, att andra får en minskad kontrollfrekvens men att kontrollfrekvensen på totalen väntas bli oförändrad. Denna redovisning ger ingen information om vad effekten skulle kunna bli för ett enskilt företag. För ett mindre företag skulle kostnader till följd av en ökad kontrollfrekvens eventuellt kunna innebära en kännbar negativ effekt som inte på något uppenbart sätt skulle balanseras av om ett annat företag får en minskad kontrollfrekvens. Beskrivningen är inte tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställaren anger att inga andra kostnader eller behov av förändringar i verksamheten med anledning av föreslagna föreskrifter identifierats.

Regelrådet ser ingen anledning att göra en annan bedömning än förslagsställaren.

Regelrådet finner redovisningen av förslagen reglerings påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Gällande förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag anger förslagsställaren att en av anledningarna till att Livsmedelsverket valt att ta fram föreskrifter är att öka möjligheterna till en enhetlig riskklassning och mer likvärdig kontroll i Sverige. Detta förväntas få en positiv effekt för företag eftersom liknande företag som ligger i geografiskt spridda kommuner kommer att få sitt behov av riskbaserad offentlig kontroll bedömt mer enhetligt än med dagens vägledande modell. Den nya riskklassningsmodellen anges därför sannolikt bidra till konkurrens på mer lika villkor än i dagsläget.

Regelrådet gör följande bedömning. Sett till att förslaget förväntas leda till förändrade kontrollfrekvenser för berörda företag hade det varit önskvärt om denna delaspekt redovisats

mer utförligt. Detta besvarades utförligare under Regelrådets bedömning i avsnittet *Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet*.

Det hade varit önskvärt om förslagsställaren under denna delaspekt även redogjort för vilka konsekvenser förslaget kan väntas få för de certifieringsorgan vars certifieringar kan bli aktuella för bedömning av nedsatt riskklassning (även om förslagsställaren anger att denna lista ännu inte är fastställd, se referat i nästföljande avsnitt i detta yttrande). Det vill säga om förslagsställaren identifierat någon potentiell konkurrenspåverkan på dessa företag sett till vilka certifieringar förslagsställaren beslutar uppfylla ställda krav. Sammantaget anses delaspekten något för otydligt redovisad.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren framhåller att förslaget till ny riskklassningsmodell medför att tredjepartscertifierade verksamheter under vissa givna förutsättningar ska få en lägre kontrollfrekvens. Detsamma gäller för verksamheter som har god efterlevnad av livsmedelslagstiftningen. Det anges även att det i praktiken inte kommer att vara möjligt för samtliga av de ca 100 000 företag som är aktiva i ledet efter primärproduktionen att få en lägre kontrollfrekvens på grund av tredjepartscertifiering eller god efterlevnad av livsmedelslagstiftningen. Förslagsställaren anger vidare att det ännu inte finns någon lista över vilka certifieringar som medför en lägre kontrollfrekvens vilket medför att förslagsställaren inte kan presentera ett komplett underlag med antal företag som idag är certifierade enligt någon av de certifieringar som förslagsställaren granskat. Angående denna del anger förslagsställaren vidare att det är svårt att uppskatta hur många företag som kan komma att få lägre kontrollfrekvens genom god efterlevnad.

Förslagsställaren anger slutligen att en lägre kontrollfrekvens antagligen inte påverkar ett livsmedelsföretags möjlighet eller vilja att bli certifierad annat än ytterst marginellt men att det kan ge den indirekta effekten av lägre totalkostnad och eller tidsåtgång för kontroller (offentlig och privat sammantaget) över en fem års period.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet anser att förslagsställarens resonemang kring tredjepartscertifiering, kontrollfrekvens och regelefterlevnad bidrar till konsekvensutredningens kvalitet i denna del och till den sammantagna transparensen i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av föreslagen reglerings påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Små och resurssvaga företag anges kunna uppleva särskilda svårigheter med att certifiera sina anläggningar på grund av de kostnader som är förknippade med en certifiering. Dessa företag anges därför kunna få svårt att få tillgång till den möjlighet till lägre kontrollfrekvens som föreslås gälla enligt föreskrifterna då en lägre kontrollfrekvens i sig inte kan finansiera en certifiering. Den totala kostnaden för kontroll (offentlig kontroll utan lägre kontrollfrekvens

jämfört med offentlig kontroll med lägre kontrollfrekvens plus kostnaden för kontroll av certifieringsorgan) anges dock sannolikt bli lägre för företag utan tredjepartscertifiering. Förslagsställaren framhåller här att certifiering är något som företaget frivilligt väljer av andra anledningar än att minska sin kontrollkostnad. Därmed gör förslagsställaren bedömningen att det inte behövs några särskilda hänsyn till små företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att förslagsställaren framhåller att förslaget kan drabba företag av olika storlek på olika sätt. Det hade därtill varit intressant om förslagsställaren, av den anledningen, resonerat kring differentieringar i kontrollavgifterna. I andra delar av konsekvensutredningen redogör förslagsställaren för att en del små företag med många olika verksamhetsgrenar kan komma att få orimligt många kontroller, en utveckling av detta resonemang hade varit välkommet. Detta särskilt med anledning av att undantag från modellen sannolikt ökar komplexiteten i regelverket vilket därmed också riskerar att bidra till att syftet med den föreslagna modellen (att minimera sannolikheten för olika bedömningar utifrån kontrollmyndighet/geografisk placering av företaget) förtas.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid regleringens utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Konsekvensutredningen håller i en del avseenden god kvalitet. I huvudsak brister konsekvensutredningen i beskrivningen av de berörda företagen utifrån storlek och antal men också i uppskattningen av vilka kostnader förslaget för med sig. I och med att förslagsställaren anger att delvis fler uppgifter ska samlas in från berörda livsmedelsföretag hade det krävts åtminstone en uppskattning av vilka kostnader detta innebär för att redovisningen skulle anses tillräcklig.

Det är dock Regelrådets uppfattning att konsekvensutredningen med relativt små ändringar och kompletteringar hade kunnat nå en sammantaget tillräckligt god kvalitet. I nuvarande form bedöms den dock inte leva upp till kraven.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 december 2021.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Cecilia Gunne och Hans Peter Larsson.

Ärendet föredrogs av: Stig-Dennis Nyström

Claes Norberg
Ordförande

Stig-Dennis Nyström
Föredragande